

Fylte Vardø med sang

Sju kor fra hele Finnmark sørget for korsang over hele byen lørdag og søndag.

Av Håvard S. Mækelæ

– Det er nesten som en evigvarende fødsel borti kroken der, sier Roger Sund lattermildt via høytaleranlegget. Det er lørdag, og man har kommet seg godt uti folkekonserten på Kulturhuset. Og å skvise inn både 150 kormedlem og en hel masse publikum inn der, er ikke det letteste i verden, verken på trappa langs stolene eller i spiraltrappa bak scenen, der kor etter kor ventet på å komme opp. Kor etter kor fra hele Finnmark viser hva de kan foran en mer enn fullsatt sal, og det er bare en liten del av korstevnet i Vardø.

Heksestart

Fredag begynte kalaset med heksehyl på Domen, der korene i Vardø møtte gjestene sine i skikkelige heksekostymer på Votteskaret. Heksene skulle sette preg på hele helga.

– Det er ikke tilfeldig, for 23. juni skal heksemonumentet avdekkes, kommenterte damekorleder Solbjørg Johnsen under åpningen.

Utgående vardøvaringer på fredagskvelden merket seg kanskje liv bak hotellet, der en lavvo hadde blitt satt opp i forbindelse med velkomsthøsten. Men for flesteparten var det på lørdag det virkelig begynte. For de som sto opp før klokka tolv, var det nesten umulig å unngå å få det med seg.

– Dette er jo nesten bedre enn 17. mai, kom en kommentar fra opp-toget. Bymusikken hadde stilt med musikk klokka halv elleve på formiddagen, og Vardø-korene ledet et langt opptog fra hotellet til byggtorget, der Vardø-korene sang for å ønske gjestene velkommen.

Spredte kor

Så var det gjestenes tur til å spre gleden. Korene spredte seg ut til flere deler av byen, der de skulle gjøre litt lokalisert synging for kafegjester, butikunder og gamle på gamleheimet. Det var ikke alt som gikk helt som planlagt: Kjøllefjord Kammerkor slet litt med å få CD-spillere med bakgrunnsmusikk i gang foran full-

STORSTILT: Korene fylte gatene lørdag formiddag. Alle foto: Håvard S. Mækelæ

satte bord på Bakeriet. Men sangen falt godt i smak likevel blant

stamkundene, både barn og gamle.

Og så var det selvfølgelig folkekonsertene. Både Kulturhuset og kirka, i konserten på søndag, ble fylt til randen. De som ikke hadde fått nok av korsang kunne gå på begge konsertene, da de sju utenbys korene sang forskjellige sanger på hver konsert. Vardø-korene hadde ikke så mye synging etter åpningen: De skulle arrangere, og det gikk bra, ifølge Roger Sund: – Det virker som alle var fornøyde. Vi holdt dette stevnet for de andre, og det var de som skulle synges og kose seg, forteller han.

VENTING I HATTER: Porsangerne (som ikke er en feilstavelse) venter på tur under scenen. Snart skal de opp og synges blant annet "Danny Boy".

ÅPNING: Solbjørg Johnsen og Roger Sund åpnet kalaset på Byggtorget, mens Vardø-korene står bak og venter på å få synges.

VOTTESANG: Hammerfest Damekor viste seg med strikka votter på scenen. – De understreker teksten i sangen, sier formann Anne Lise Mortensen.

NEW YORK-OPERA: Her er "Maren of Vardø" satt opp av New York City-operaen i fjor. Foto: Privat

Vardø-heks til USA-teater

Stykket "Maren of Vardø" skal settes opp i USA som en del av en såkalt musikal-workshop.

Av Håvard S. Mækelæ

Brenningen av heksene i Finnmark er i skuddet på mer enn én måte for tiden. Noen dager for minnesmerket for de trolldomsdømte på Steilneset skal åpnes, setter Yale Institute for Musical Theatre (musikal-teaterinstituttet i Yale-universitetet, Connecticut) opp "Maren of Vardø".

"Maren of Vardø" er en musikal som ifølge Yale-instituttet er inspirert av en sann historie fra år 1663. Den omhandler tolv år gamle Maren Olsdatter, som ble anklaget for å ha hatt omgang med djævelen kort tid etter at hennes egen mor ble brent på stak. Maren ble torturert, og ble fortalt at det ville fortsette til hun tilsto. Dermed sa Maren at hun hadde besøkt Helvete og blitt vist rundt av Satan selv.

Sliten Satan

Det er denne turen operaen fokuserer på: Maren, beskrevet som en "vakker, vis og veslevoksen" jente, drar ned til Helvete igjen, nom en sprekk i et tre, der hun stoter på en gammel, slitt og ensom Satan. Satan blir med henne opp til jorda, der de fester med fire venninner av Maren. Etter hvert blir alle fem jentene tatt til fange av en ond prest med splittet personlighet, og kastet i et "trolkvinnefengelseslulle".

Jentene synger for å holde motet oppe, og etter hvert kommer presten og forteller Maren om hennes mors skjebne. Idet presten skal til å brannmerke Maren, tilstår hun å ha besøkt Helvete, men hun an-

klager samtidig Bodil og de andre jentene for å være forelsket i Satan. Dette resulterer i at de fire blir brent på stak, mens Maren får livstid i en arbeidsleir.

Utvist fra Helvete

Når Maren er 60-70 år, roper hun Satans navn, og finner en vei ned til Helvete igjen. Der ventet de fire hun forrædet. De tilgir henne, men Satan husker henne ikke, og sender henne tilbake til Vardø. Men Satan husker etter hvert, blir overkommet av tristhet, og forteller henne at hun vil lide for alltid som martyr, i kunnskapen om at Satan har valgt hennes forræde venner som sine kjæreste.

Hyllet

Musikalen er satt opp som en del av en musikal-workshop over flere dager, der to andre musikaler også vil vises. Musikken til stykket er skrevet av Jeff Myers, som blant annet har fått priser av The American Academy of Arts and Letters, BMI, mens teksten er av Royce Vavrek, hvis stykker New York

Times har hyllet som vilt dramatisk og spennende.

Myers forteller at han tok en del inspirasjon fra Norge da han skulle lage musikken.

– Jeg gjorde litt research på norske musikkarter og instrumenter, i tillegg til noen av Griegs folkemusikkarrangement. Mesteparten av musikken er i min egen stil, men jeg var inspirert av noen av Grieg-stykkene da jeg blant annet skrev en liten fiolindans, der Satan spiller på fela si, forteller Myers.

– Jeg skrev også en vokaltrio som var inspirert av den islandske "Edda", og bruker lydeffekter som minner om langeleik, bukkhorn og lur, legger han til.

– På websiden <http://www.jeffmyers.info> ligger det en link der man kan se "Maren of Vardø"-operaen, i tillegg til duetten "Sleep Fall On Us" fra stykket. Tidligere har stykket blant annet blitt satt opp av Center City Theatre i Philadelphia, og i New York.

Ti millioner i oppreisning

9 450 000 kroner i oppreisning er så langt tilkjent 41 av søkerne til oppreisningsordninga for tidligere barnehjemsbarn. Søknadsfristen har gått ut, og det gjenstår nå å behandle de ti siste søknadene for ordninga avsluttes, ifølge en pressemelding fra Fylkeshuset i Vadso. Oppreisningsutvalget mottas 9. juni og behandlet 10 søknader. Her fikk fire søkere avslag. En

person fikk kroner 150 000, en fikk 200 000, og fire personer fikk 300 000 som erstatning for forholdene de vokste opp i i barnehjem i Finnmark. I alt har det kommet inn 67 søknader hvorav 10 er ubehandlet. De vil behandles når utvalget møtes igjen til høsten. 16 av søkerne har fått avslag på sine søknader, ifølge Fylkeshuset.